

DERS / KAZANIM 10. Sınıf Felsefe Testleri Çöz	SORU SAYISI 25 Soru	ÖNERİLEN SÜRE 50 Dakika	MÜFREDAT UYUMU %100 MEB Uyumlu
---	------------------------	----------------------------	-----------------------------------

1. Thomas Kuhn'a göre bilim, düz bir çizgide ilerleyen sürekli bir birikim süreci değil; kopuşlar ve devrimlerle ilerleyen bir süreçtir. Bilim insanları belirli bir dönemde dünyayı anlamlandırmak için ortak bir bakış açısını paylaşırlar. Ancak mevcut model karşılaşılan yeni sorunları açıklayamadığında bir kriz doğar ve yeni bir bakış açısı gelişir. Kuhn'un bu kuramında kullandığı ve bilimsel topluluğun paylaştığı ortak değerler, inançlar ve teknikler bütününe ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yanlışlanabilirlik D) Hipotez
B) Paradigma E) Tümevarım
C) Doğrulanabilirlik

2. Karl Popper'a göre bir kuramın bilimsel olabilmesi için onun her türlü deneyle desteklenmesi değil, hangi koşullarda geçersiz kılınabileceğinin belirtilmesi gerekir. Eğer bir iddia hiçbir şekilde çürütülemiyorsa, o iddia bilimsel değil dogmatiktir. Popper'ın bilimsel olanla olmayanı ayırmak için sunduğu bu ölçüt nedir?

- A) Mantıksal analiz D) Olgusallık
B) Tümevarımsal E) Tutarlılık
genelleme
C) Yanlışlanabilirlik

3. Bir biyolog, binlerce beyaz kuğu gözlemledikten sonra 'Tüm kuğular beyazdır' sonucuna ulaşır. Ancak bir gün siyah bir kuğunun keşfedilmesiyle bu genel yargı çöker. Bu durum, bilim felsefesinde hangi yöntemsel soruna işaret etmektedir?

- A) Tümdengelim D) Öznellik
sorunu problemi
B) Paradigma E) Metafiziksel
kayması engel
C) Tümevarım
sorunu

4. Reichenbach gibi klasik bilim anlayışını savunanlara göre bilim, bitmiş bir üründür. Bilim felsefesi sadece ortaya konmuş olan kuramların mantıksal analizini yapmalıdır. Buna karşın Kuhn ve Toulmin gibi düşünürler bilimi bir 'etkinlik' olarak görür ve bilimin tarihsel, sosyal ve psikolojik süreçlerden bağımsız incelenemeyeceğini savunur. Bu iki yaklaşım arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bilimin sonuçlarına odaklanma - Bilimin sürecine odaklanma
B) Deney yapma - Gözlem yapma
C) Metafiziği reddetme - Metafiziği kabul etme
D) Teori oluşturma - Pratik uygulama
E) Nesnellik - Öznellik
5. Astronomi, gök cisimlerini gözlemleyerek yasalara ulaşmaya çalışırken; astroloji, yıldızların konumundan insan karakteri ve geleceği hakkında çıkarımlar yapar. Bilim felsefesi açısından astronomiyi bilim, astrolojiyi sözde-bilim (psödo-bilim) yapan temel fark nedir?
- A) Astrolojinin çok eski bir geçmişe sahip olması
B) Astronominin matematiksel ve denetlenebilir yöntemler kullanması
C) Astrolojinin sadece insanlar hakkında konuşması
D) Astronominin daha pahalı araçlar gerektirmesi
E) Her iki disiplinin de gökyüzüyle ilgilenmesi
6. Modern bilim anlayışında 'Gözlem kuram yüklüdür' ifadesi sıkça kullanılır. Bu ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bilim insanı her şeyi olduğu gibi görür.
B) Gözlem yapmak için teknolojik aletler şarttır.
C) Bilim insanının sahip olduğu ön bilgiler ve teorik çerçeve, onun neyi nasıl göreceğini etkiler.
D) Kuramlar sadece gözlem bittikten sonra oluşturulur.
E) Nesnellik, gözlemin tek ve mutlak şartıdır.
7. Hans Reichenbach'a göre bir bilimsel keşfin nasıl yapıldığı (bilim insanının rüyası, şansı veya sezgisi) bilimin kendisini ilgilendirmez. Bilimi ilgilendiren, o buluşun mantıksal olarak nasıl temellendirildiğidir. Reichenbach'ın bu ayrımı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?
- A) Keşif bağlamı - Gerekçelendirme bağlamı
B) Neden - Sonuç ilişkisi
C) Hipotez - Kuram ayrımı
D) Analitik - Sentetik ayrımı
E) Bilim - Felsefe ayrımı

8. Francis Bacon'a göre zihin, doğayı olduğu gibi kavramamızı engelleyen 'idoller' (önyargılar) ile doludur. Bilimsel bir araştırma yapmadan önce zihnin bu putlardan temizlenmesi gerekir. Bacon bu görüşüyle bilimsel yöntemin hangi aşamasına vurgu yapmaktadır?

- A) Kuram oluşturma
- B) Nesnel gözlem için hazırlık
- C) Matematiksel hesaplama
- D) Deney sonuçlarını yayınlama
- E) Teknolojik uygulama

9. Bilimsel yasalar, belirli koşullar altında her zaman ve her yerde geçerli olan ifadelerdir. Örneğin 'Isınan metaller genleşir' yasası genel-geçer bir bilgidir. Bilimsel bilginin bu özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seçicilik
- B) Birikimlilik
- C) Evrensellik
- D) Eleştirelilik
- E) Uygulanabilirlik

10. Paul Feyerabend, 'Yönteme Hayır' adlı eserinde bilimin tek bir katı yöntemi olmadığını, 'ne olsa uyar' anlayışının bilimsel yaratıcılığı artırdığını savunur. Feyerabend'in bu radikal görüşü aşağıdakilerden hangisi olarak adlandırılır?

- A) Mantıksal pozitivizm
- B) Epistemolojik anarşizm
- C) Eleştirel rasyonalizm
- D) Paradigmatik bakış
- E) Fenomenoloji

11. Bir bilim insanı kanser üzerine yaptığı araştırmada, elde ettiği veriler kendi hipotezini desteklememesine rağmen verileri değiştirerek yayınlamıştır. Bu durum bilimsel bilginin hangi özelliğiyle çelişir?

- A) Yöntemsellik
- B) Nesnellik
- C) Tutarlılık
- D) Öngörülebilirlik
- E) Evrensellik

12. Orta Çağ'da Dünya'nın evrenin merkezinde olduğu (Yer merkezli model) kabul ediliyordu. Ancak Kopernik ve Galileo'nun çalışmalarıyla Güneş merkezli modele geçildi. Kuhn'un yaklaşımına göre bu durum aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Bilimin birikerek ilerlemesi
- B) Bilimsel bir dogma oluşması
- C) Paradigma değişimi
- D) Teolojik aşama
- E) Mantıksal doğrulama

13. Bilimsel kuramlar sadece geçmişi ve şimdiki zamanı açıklamakla kalmaz, gelecekteki olaylar hakkında da tahminlerde bulunmamızı sağlar. Örneğin, bir gökbilimci bir sonraki güneş tutulmasının ne zaman olacağını kesin bir şekilde söyleyebilir. Bilimin bu gücüne ne ad verilir?

- A) Betimleme
- B) Açıklama
- C) Öndeyi (Öngörü)
- D) Denetleme
- E) Sınıflandırma

14. Mantıksal Pozitivistlere göre, bir önermenin anlamlı olabilmesi için o önermenin olgusal olarak denetlenebilmesi gerekir. 'Ruh ölümsüzdür' önermesi deney ve gözlemlle kanıtlanamadığı için onlara göre 'anlamsızdır'. Bu görüşe göre bilimin temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metafizik sorulara cevap aramak
- B) Dilin mantıksal analizini yaparak anlamsız önermeleri ayıklamak
- C) Toplumsal sorunlara çözüm üretmek
- D) İnsanın manevi yönünü güçlendirmek
- E) Sanatsal yaratıcılığı desteklemek

15. Newton fiziği yüzyıllar boyunca mutlak doğru kabul edildi. Ancak Einstein'ın görelilik kuramı, Newton'un zaman ve mekan anlayışının her koşulda geçerli olmadığını gösterdi. Bu durum bilimin hangi özelliğini en iyi vurgular?

- A) Bilimsel bilgi mutlak ve değişmez değildir.
- B) Bilim sadece somut varlıklarla ilgilenir.
- C) Bilimsel bilgi sezgilere dayanır.
- D) Fizik bilimi felsefeden bağımsızdır.
- E) Eski kuramlar her zaman yanlıştır.

16. Bilim felsefesi ile bilim arasındaki ilişki düşünüldüğünde, aşağıdakilerden hangisi bilim felsefesinin sorduğu sorulardan biri olamaz?

- A) Bilimsel bilginin sınırı nedir?
- B) Bilimsel yöntemin yapısı nasıldır?
- C) Suyun 100 derecede kaynamasının nedeni nedir?
- D) Bilimi diğer insani etkinliklerden ayıran fark nedir?
- E) Bilimsel ilerleme nasıl gerçekleşir?

17. Bilim insanları araştırmalarında 'olanı' olduğu gibi incelerler; 'olması gereken' hakkında ahlaki bir yargıda bulunmazlar. Örneğin bir kimyager atomun yapısını incelerken onun atom bombası yapımında kullanılmasının 'kötü' olup olmadığıyla o an ilgilenmez. Bu durum bilimin hangi yönüyle ilgilidir?

- A) Değerlerden bağımsızlık (Nesnellik)
- B) Pratik fayda
- C) Tutarlılık
- D) Olgusalılık
- E) Eleştirelilik

18. Kuhn'a göre, bilimsel bir devrim gerçekleştikten sonra bilim insanları yeni bir paradigmaya geçerler ve 'normal bilim' dönemine girilir. Normal bilim döneminde bilim insanlarının temel amacı nedir?

- A) Paradigmayı yıkmaya çalışmak
- B) Mevcut paradigmaya uygun bulmacaları çözmek
- C) Bilimi tamamen durdurmak
- D) Metafiziği bilime dahil etmek
- E) Sürekli yeni devrimler yapmak

19. Teknoloji, bilimsel bilgilerin pratik hayata ve üretime uygulanmasıdır. Bilim 'bilmek için bilmek' iken, teknoloji 'yapmak için bilmek'tir. Buna göre bilim ve teknoloji arasındaki ilişki hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Teknoloji bilimden tamamen bağımsızdır.
- B) Her bilimsel çalışma mutlaka bir teknoloji üretir.
- C) Bilim teorik temel sağlar, teknoloji bu temeli uygulamaya dönüştürür.
- D) Teknoloji bilimin gelişmesini yavaşlatır.
- E) Bilim felsefesi teknolojiyi konu edinmez.

20. Bir kuramın içindeki önermelerin birbiriyle gelişmemesi, birbirini desteklemesi durumuna ne ad verilir?

- A) Doğrulanabilirlik
- B) Tutarlılık
- C) Yanlışlanabilirlik
- D) Olgusalılık
- E) Seçicilik

21. Auguste Comte'a göre insanlık düşüncesi; Teolojik ve Metafizik aşamalardan geçerek son aşama olan, sadece gözlemlenebilir olgulara dayanan aşamaya ulaşmıştır. Comte'un bu aşamaya verdiği isim nedir?

- A) Kritik aşama
- B) Pozitif aşama
- C) Rasyonalist aşama
- D) Sezgisel aşama
- E) Diyalektik aşama

22. Bilimsel bilgi birikimli olarak ilerler (kümülatiftir). Ancak bu birikim sadece bilgilerin üst üste yığılması değil, yanlışların ayıklanarak doğrunun rafine edilmesi sürecidir. Bu durum bilimin hangi özelliğini vurgular?

- A) Dogmatik olması
- B) Kendi kendini düzeltme yeteneği
- C) Deneyden bağımsız olması
- D) Sadece geçmişle ilgilenmesi
- E) Mutlak kesinlik içermesi

23. Stephen Hawking, 'Felsefe öldü, bilim artık bize evrenin sırlarını felsefeden daha iyi açıklıyor' demiştir. Bir felsefeci bu iddiaya karşı aşağıdakilerden hangisini savunabilir?

- A) Bilim her zaman felsefeden daha üstündür.
- B) Bilimin kendisi de 'Bilim nedir?' sorusunu sorarken felsefi bir zemine ihtiyaç duyar.
- C) Felsefe sadece din ile ilgilenmelidir.
- D) Bilimsel gerçekler felsefeden bağımsız olarak keşfedilir.
- E) Bilim insanları felsefe bilmek zorunda değildir.

24. Bilimsel yöntemde hipotez aşamasından sonra gelen ve hipotezin doğruluğunu ya da yanlışlığını denetlemek için yapılan kontrollü sürece ne ad verilir?

- A) Gözlem
- B) Deney
- C) Teori
- D) Yasa
- E) Problem tespiti

25. Heisenberg'in Belirsizlik İlkesi, atom altı parçacıkların hızının ve konumunun aynı anda tam olarak belirlenemeyeceğini söyler. Bu durum, klasik fiziğin 'kesinlik' ve 'belirlenimcilik' (determinizm) anlayışını sarsmıştır. Bu gelişme bilim felsefesi açısından neyi kanıtlar?

- A) Bilimin her şeyi açıklayabileceğini
- B) Bilimsel yöntemlerin yetersiz olduğunu
- C) Bilimsel bilginin sınırlılıkları olduğunu ve değişebileceğini
- D) Atom altı dünyasının bilim dışı olduğunu
- E) Fiziğin artık bir bilim olmadığını

10. Sınıf Felsefe — Bilim Felsefesi

Okul sınavlarınıza mükemmel bir hazırlık yapmanızı sağlayacak olan **10. Sınıf Felsefe Bilim Felsefesi** testi, TestYurdu tarafından ücretsiz eğitim vizyonu ile yüklenmiştir. QR kodu okutarak cevap anahtarlarına ve konu analizlerine anında erişim sağlayabilirsiniz.

» [Testi İnteraktif \(Online\) Çöz](#)

» [10. Sınıf Felsefe Testleri Çöz](#)

QR Kod ile Çöz

⚠ **Cevap anahtarına ulaşmak ve testi online çözmek için yukarıdaki bağlantıları kullanabilir veya yukarıdaki QR kodu taratabilirsiniz.**